

**ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ
ЗАКЛАД «МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»**

МАУП

**Методичні рекомендації
щодо забезпечення самостійної роботи студентів
з дисципліни:**

**«ПРОСЕМІНАР З УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ
ТА ЕКОНОМІКИ ПРАЦІ»
(для бакалаврів)**

Київ – 2018

Підготовлено доцентом кафедри управління персоналом та економіки праці
Головач Н.В.

Затверджено на засіданні кафедри управління персоналом та економіки праці
(протокол №8 від 19 березня 2018 р.)

Схвалено Вченою радою ННІМЕФ Міжрегіональної Академії управління персоналом (протокол №3 від 19 березня 2018 р.)

Головач Н.В. Методичні рекомендації щодо забезпечення самостійної роботи студентів з дисципліни «Просемінар з управління персоналом та економіки праці» (для бакалаврів). – К.: МАУП, 2018. – 24 с.

Методична розробка містить пояснювальну записку, тематичний план вивчення дисципліни «Просемінар з управління персоналом та економіки праці» методичні вказівки для самостійного вивчення кожної теми, контрольні питання, критерії оцінювання знань студентів при підсумковому контролі, список літератури.

© Міжрегіональна Академія
управління персоналом (МАУП),
2018

ЗМІСТ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА	4
НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРОГРАМИ	6
Зміст самостійної роботи з дисципліни «Просемінар з управління персоналом та економіки праці»	7
Питання для самоконтролю	11
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТА.....	14
Вибіркові завдання, які передбачають формування у студентів аналітичних навичок	16
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	22

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Самостійна робота студентів – один з основних засобів оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від аудиторних навчальних занять.

Головною метою самостійної роботи є закріплення, розширення та поглиблення набутих у процесі аудиторної роботи знань, вмінь та навичок, а також самостійне вивчення та засвоєння нового матеріалу під керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі.

Питання, що виникають у студентів стосовно виконання запланованих завдань, вирішуються на консультаціях, які проводяться згідно з графіками, затвердженими кафедрою.

Самостійна робота студентів над навчальною дисципліною «Просемінар з управління персоналом та економіки праці» для бакалаврів денної форми навчання із знанням іноземної мови включає такі форми:

- підготовка до семінарських (практичних) занять;
- підготовка до виконання модульних (контрольних) завдань;
- виконання домашніх (розрахункових) завдань;
- написання реферату (есе) за заданою тематикою;
- пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою;
- аналітичний (критичний) огляд наукових публікацій;
- формування аналітичних звітів (із побудовою схем, діаграм, графіків, таблиць тощо) за заданою тематикою.

Мета самостійної роботи студентів – сприяння засвоєнню в повному обсязі навчальної програми дисципліни «Просемінар з управління персоналом та економіки праці» та формування самостійності як важливої освітньої та професійної якості, сутність якої полягає у систематизації, плануванні та контролі власної діяльності.

Завдання самостійної роботи студентів – засвоєння певних знань, умінь, навичок, закріплення та систематизація здобутих знань, їх застосування при виконанні практичних завдань та творчих робіт, а також виявлення прогалин у системі знань із предмету «Просемінар з управління персоналом та економіки праці».

Зміст самостійної роботи студента з дисципліни «Просемінар з управління персоналом та економіки праці» визначається навчальною програмою дисципліни, методичними матеріалами, завданнями викладача.

Самостійна робота студента забезпечується системою навчально-методичних засобів, передбачених для вивчення навчальної дисципліни «Просемінар з управління персоналом та економіки праці»: підручниками, навчальними та методичними посібниками, методичними матеріалами для самостійної роботи

студентів, конспектом лекцій, періодичними виданнями вітчизняних та іноземних авторів тощо.

Самостійна робота студентів з навчальної дисципліни «Просемінар з управління персоналом та економіки праці» організовується з дотриманням низки вимог:

- надання детальних методичних рекомендацій щодо виконання роботи;
- забезпечення можливості творчого підходу у виконанні роботи, не обмежуючи освітній процес виконанням стандартних завдань;
- підтримка у процесі виконання самостійної роботи постійного взаємозв'язку між викладачем та студентами.

Студенти, які розпочинають вивчати дисципліну «Просемінар з управління персоналом та економіки праці», мають інформуватися викладачем щодо організації самостійної роботи, її форм та видів, термінів виконання, форм контролю та звітності, кількості балів за виконання завдань.

Перелік завдань для самостійної роботи, форми її організації та звітності, термін виконання та кількість отриманих балів за виконані завдання, визначаються викладачем кафедри при розробці робочої навчальної програми дисципліни (розділу «Самостійна робота студентів»).

Організація і контроль процесу та змісту самостійної роботи і її результатів здійснюються викладачами кафедри.

Оцінки (бали), одержані студентами за виконання різних видів самостійної роботи, фіксуються викладачами і доводяться до відома студентів.

Всі завдання самостійної роботи студентів поділяються на обов'язкові та вибіркові, виконуються у встановлені терміни, з відповідною максимальною оцінкою та передбачають певні форми звітності щодо їх виконання. Обов'язкові завдання виконуються кожним без винятку студентом у процесі вивчення дисципліни, вибіркові завдання є альтернативними.

**НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРОГРАМИ
ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ПРОСЕМІНАР З УПРАВЛІННЯ
ПЕРСОНАЛОМ ТА ЕКОНОМІКИ ПРАЦІ»**

№	Назва змістових модулів та тем
Змістовий модуль I. Теоретичні основи наукових досліджень	
1.	Наука і наукові дослідження. Критерії наукового знання
2.	Обґрунтування теоретичних засад у наукових дослідженнях
Змістовий модуль II. Наукові дослідження з економіки та управління персоналом	
3.	Методи наукових досліджень з економіки та управління персоналом
4.	Цільові дослідження з економіки та управління персоналом
5.	Технологія організації та проведення досліджень з економіки та управління персоналом
6.	Обробка та оформлення результатів дослідження з економіки та управління персоналом
Всього – 150 год.	

Зміст самостійної роботи з дисципліни «Просемінар з управління персоналом та економіки праці»

Змістовий модуль I. Теоретичні основи наукових досліджень

Змістовий модуль I. Теоретичні основи наукових досліджень

Тема 1. Наука і наукові дослідження. Критерії наукового знання

Наука. Характерні риси науки. Функції науки. Класифікація наук. Наука як соціальний інститут. Наукознавство. Основні завдання наукознавства. Наукове дослідження – основна форма розвитку науки.

Системний підхід у науковому дослідженні. Елементи системи науки. Закриті (замкнуті) системи. Відкриті (незамкнуті) системи. Структура системи. Цілісність системи. Емерджентність. Елемент системи: факти, поняття, закони, теорії, проблеми і методологію. Метод. Методологія. Методологічні основи наукового дослідження. Методи емпіричного дослідження. Методи теоретичного дослідження.

А. Питання для поглибленого вивчення теми:

1. Зміст, значення науки. Наукознавство.
2. Системний підхід у науковому дослідженні.
3. Методологічні основи наукового дослідження.

Б. Темі рефератів:

1. Наука. Класифікація наук.
2. Наука як соціальний інститут.
3. Наукознавство. Основні завдання наукознавства.
4. Організація наукової діяльності в Україні.

Література: [5-8, 12-14, 17-21, 25, 28, 33,36-38]

Тема 2. Обґрунтування теоретичних засад у наукових дослідженнях

Поняття та функції наукових досліджень з економіки та управління персоналом. Види наукових досліджень з економіки та управління персоналом. Їх специфіка і можливості. Розвідкові (пошукові) дослідження. Описове дослідження. Експериментальне дослідження. Форми наукового викладу матеріалів дослідження. Монографія, брошура, підручник, навчальний посібник, наукова стаття, тези, доповідь, повідомлення. Основні види наукової роботи студентів: реферат, курсова робота, дипломна робота, магістерська робота. Методика дослідження.

Теоретичні засади у наукових дослідженнях. Методика роботи з інформаційними джерелами, вимоги до роботи над текстом. Сутність наукових документів, назвіть їх види. Теоретичний рівень дослідження. Практичний рівень

дослідження. Описово-узагальнюючий рівень дослідження. План та порядок дій щодо проведення дослідження.

А. Питання для поглибленого вивчення теми:

1. Зміст наукових досліджень з економіки та управління персоналом.
2. Види наукових досліджень з економіки та управління персоналом.
3. Форми наукового викладу матеріалів дослідження.
4. Монографія, брошура, підручник, навчальний посібник, наукова стаття, тези, доповідь, повідомлення.
5. Основні види наукової роботи студентів: реферат, курсова робота, дипломна робота, магістерська робота.

Б. Темі рефератів:

1. Системний підхід у науковому дослідженні.
2. Елементи системи науки.
3. Методологічні основи наукового дослідження.
4. Ефективність наукових досліджень.
5. Основні види наукової роботи студентів
6. Методи та техніка наукових досліджень
7. Методи емпіричного дослідження.
8. Методи теоретичного рівня дослідження.

Література: [4, 5-8, 12-14, 16-21, 25, 28, 30, 33,36-38]

Змістовий модуль II. Наукові дослідження з економіки та управління персоналом

Тема 3. Методи наукових досліджень з економіки та управління персоналом

Основні методи емпіричного наукового дослідження з економіки та управління персоналом. Методи емпіричного дослідження. Методи теоретичного рівня дослідження. Методи, що можуть бути застосовані на емпіричному і теоретичному рівнях: абстрагування, аналіз і синтез, індукція й дедукція, моделювання. Послідовність пошуку літератури із теми дослідження. Джерела бібліографічної інформації. Зворотньо-хронологічний порядок ознайомлення із літературою, який дозволяє уникнути повторного огляду інформації. Етапи опрацювання літератури.

А. Питання для поглибленого вивчення теми:

1. Методологічні аспекти економіки та управління персоналом
2. Методи емпіричного наукового дослідження з економіки та управління персоналом
3. Робота з інформаційними джерелами

Б. Темі рефератів:

1. Управління персоналом у системі сучасного менеджменту
2. Концепція «людського капіталу», проблеми теорії та практики її

- використання в управлінні персоналом
3. Системний підхід в управлінні персоналом
 4. Теоретико-методологічні проблеми управління персоналом
 5. Концепція управління персоналом.
 6. Еволюція розвитку підходів до управління людськими ресурсами.

Література: [5-10, 12-15, 17-21, 25, 28, 33, 36-38]

Тема 4. Цільові дослідження з економіки та управління персоналом

Програма дослідження. Поняття та функції програми дослідження з економіки та управління персоналом. Теоретична частина програми. постановка дослідницької проблеми. Визначення предмета та об'єкта дослідження. Визначення мети дослідження. Визначення та інтерпретація основних понять дослідження. Формулювання гіпотез та завдань дослідження. Процедурно-методичної частини. Визначення методів збору, аналізу і обробки інформації. Підбір інструментарію для збору даних з економіки та управління персоналом. Визначення методики та техніки дослідження з економіки та управління персоналом. Основні компоненти програми дослідження з економіки та управління персоналом. Основні вимоги до програми дослідження з економіки та управління персоналом.

А. Питання для поглибленого вивчення теми:

1. Програма дослідження з економіки та управління персоналом.
2. Вимоги до складових структури дипломної роботи, програми дослідження з економіки та управління персоналом.

Б. Виконання індивідуальних завдань:

1. Відповідно до обраних попередньо тем визначте та послідовно запишіть завдання дослідження.
2. Визначте методи збору, аналізу і обробки інформації.
3. Оберіть методи для проведення досліджень.

Література: [1-15, 17-21, 25-38]

Тема 5. Технологія організації та проведення досліджень з економіки та управління персоналом

Структура процесу наукових досліджень дослідження з економіки та управління персоналом. Підготовка і організація дослідження з економіки та управління персоналом. Емпіричне обслідування та експеримент. Опрацювання результатів дослідження. Практичне застосування одержаних даних.

Загальна характеристика етапів дослідження з економіки та управління персоналом. Наукова проблема. Науковий напрямок. Ознайомлення із станом обраної для дослідження проблеми. Організаційні, емпіричні, методи обробки даних та інтерпретаційні методи.

А. Питання для поглибленого вивчення теми:

1. Підготовка і організація дослідження з економіки та управління персоналом.
2. Емпіричне обслідування та експеримент.

Б. Виконання індивідуальних завдань:

1. Опрацювання та вивчення накопичених матеріалів, таблиць, схем, рисунків.
2. Викладення логічно-побудованого матеріалу, опису, характеристик.
3. Складання аналітико-статистичних таблиць.
4. Розвиток вмінь надавати пояснення до кожної схеми, таблиці тощо.

Література: [5-8, 12-14, 17-21, 25, 28, 33,36-38]

Тема 6. Обробка та оформлення результатів дослідження з економіки та управління персоналом

Методи зведення й обробки результатів наукових досліджень: Табличні та графічні методи зведення результатів дослідження з економіки та управління персоналом. Ранжування. Групування. Атрибутивне групування. Кількісне групування. Просте і комбіноване групування. Статистичні методи обробки результатів дослідження з економіки та управління персоналом. Засоби первинної статистичної обробки результатів дослідження.

Форми узагальнення результатів досліджень дослідження з економіки та управління персоналом. Правила оформлення списку літературних джерел.

А. Практична робота для поглибленого вивчення теми:

1. Підбір методик дослідження відповідно завдань дослідження.
2. Використання, вміння модифікувати методики дослідження.
3. Робота з тестами, анкетами. Інтерпретація результатів

Б. Виконання індивідуальних завдань:

1. Проведення констатуючого експерименту. Опрацювання результатів дослідження.
2. Проведення формуючого експерименту. Опрацювання результатів дослідження.
3. Опрацювання результатів дослідження
4. Обробка та оформлення результатів дослідження.
5. Визначення значення практичного застосування одержаних даних.
6. Формування висновків та визначення перспектив проведення подальших досліджень у визначеному напрямі (тематичі).

Література: [5-8, 12-14, 16-38]

Питання для самоконтролю

1. Предмет і сутність науки як сфери людської діяльності
2. Наука. Класифікація наук.
3. Наука як соціальний інститут.
4. Наукознавство. Основні завдання наукознавства.
5. Пояснити значення понять: знання, апіорні знання, абсолютні знання.
6. Критерії наукового знання.
7. Понятійний апарат, зміст та класифікація наук
8. Соціокультурні технології та їх використання в управлінні персоналом.
9. Управління робочим часом
10. Використання форм і систем оплати праці на підприємстві
11. Методи нематеріального стимулювання трудової діяльності
12. Моделі, методи та критерії відбору працівників.
13. Загальні процедури найму персоналу в організаціях
14. Професійний відбір персоналу.
15. Критерії, методи та методики оцінки персоналу.
16. Оцінювання якості роботи різних категорій персоналу.
17. Оцінка індивідуального вкладу.
18. Матеріальна та нематеріальна мотивація.
19. Роль менеджера з персоналу у формуванні колективу.
20. Лідерські якості керівника в управлінні персоналом
21. Організація наукової діяльності в Україні.
22. Процес наукового дослідження, його характеристика та етапи проведення.
23. Науково-дослідницька діяльність студентів.
24. Вибір теми та реалізація наукового дослідження.
25. Системний підхід у науковому дослідженні.
26. Елементи системи науки.
27. Поняття дослідження з економіки та управління персоналом
28. Ефективність наукових досліджень.
29. Функції програми дослідження з економіки та управління персоналом.
30. Процедура збору даних з економіки та управління персоналом.
31. Методи теоретичного рівня дослідження.
32. Методи та техніка наукових досліджень
33. Методологічні основи наукового дослідження.
34. Визначення методики дослідження з економіки та управління персоналом
35. Етапи дослідження з економіки та управління персоналом.
36. Форми наукового викладу матеріалів дослідження
37. Основні компоненти програми дослідження з економіки та управління персоналом.

38. Основні види наукової роботи студентів
39. Основні вимоги до програми дослідження з економіки та управління персоналом.
40. Структура процесу наукових досліджень дослідження з економіки та управління персоналом.
41. Підготовка до дослідження з економіки та управління персоналом
42. Організація дослідження з економіки та управління персоналом.
43. Поняття про методологію досліджень.
44. Види та функції наукових досліджень.
45. Види наукових досліджень. Їх специфіка і можливості.
46. Методи емпіричного дослідження.
47. Методи досліджень на емпіричному та теоретичному рівнях.
48. Поняття та функції програми дослідження.
49. Основні компоненти програми дослідження.
50. Основні вимоги до програми дослідження.
51. Мета та цілі наукових досліджень. Завдання дослідження.
52. Об'єкт, предмет та проблема дослідження. Вимоги до їх визначення..
53. Вироблення гіпотез дослідження: індуктивні і дедуктивні.
54. Планування дослідницьких робіт.
55. Вироблення методики дослідження.
56. Забезпечення зв'язку між усіма компонентами програми
57. Підготовка звіту. Проміжні та підсумкові звіти.
58. Визначення послідовності та етапів проведення науково-дослідної роботи.
59. Понятійна категорійна структура дослідження.
60. Моделювання шляхів вирішення досліджуваної проблеми.
61. Структура процесу наукових досліджень.
62. Підготовка і організація дослідження з економіки та управління персоналом.
63. Емпіричне обслідування та експеримент.
64. Опрацювання результатів дослідження.
65. Практичне застосування одержаних даних.
66. Загальна характеристика етапів дослідження.
67. Поняття про наукову інформацію та її роль у проведенні наукових досліджень.
68. Джерела інформації та їх використання в науково-дослідній роботі.
69. Техніка роботи зі спеціальною літературою.
70. Курсова і дипломна роботи. Захист дипломної роботи.
71. Етапи роботи над дослідженням та оформленням курсової та дипломної робіт
72. Магістерська робота як кваліфікаційне дослідження
73. Наукова публікація: поняття, функції, основні види

74. Наукова монографія, наукова стаття, теза доповіді.
75. Загальна характеристика етапів дослідження з економіки та управління персоналом.
76. Реферат, доповідь, виступ, книги.
77. Регулювання трудової діяльності персоналу
78. Методика підготовки та оформлення публікацій до видання.
79. Професійна орієнтація як система.
80. Форми звітності при науковому дослідженні.
81. Плинність кадрів та шляхи її скорочення.
82. Методи зведення й обробки результатів наукових досліджень:
83. Табличні та графічні методи зведення результатів дослідження.
84. Шляхи підвищення ефективності використання кадрів на підприємствах.
85. Пояснити значення понять: ранжування, групування, кількісне групування, атрибутивне групування.
86. Проблеми реалізації службової кар'єри в умовах ринкових відносин.
87. Статистичні методи обробки результатів дослідження
88. Сучасні методи організації безперервної освіти персоналу підприємства.
89. Форми узагальнення результатів досліджень
90. Правила оформлення списку літературних джерел.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТА

при здійсненні підсумкового контролю

Контроль знань з дисципліни «Просемінар з управління персоналом та економіки праці» складається з двох блоків планових заходів:

- 1) поточний контроль знань студентів;
- 2) підсумковий контроль знань студентів.

Порядок оцінювання знань студентів за результатами вивчення дисципліни

№ з/п	Форма оцінювання знань	Кількість балів	Результат
1.	Оцінювання поточної роботи за семестр, в т. ч.:	від 1 до 40 балів в т.ч.:	
1.1.	Виконання обов'язкових завдань: 1. систематичність та активність роботи протягом семестру 2. виконання завдань для самостійного опрацювання	до 20 балів, з них: 1. до 10 балів 2. до 10 балів	допуск до заліку (іспиту)
1.2.	Проходження модульного контролю знань	до 15 балів	залік (іспит) автоматичний
1.3.	Ініціатива студента та творчий підхід у виконанні робіт, додаткова участь у освітньо-науковій роботі кафедри	до 15 балів (додаткові мотивуючі бали)	
2.	Оцінювання заліку (іспиту)	від 1 до 60 балів	проходження підсумкового контролю знань по дисципліні і одержання заліку (іспиту)

Загальна підсумкова оцінка (в балах) складається з суми балів за результатами поточного контролю знань та за виконання завдань, що виносяться на іспит (залік). На заліку (іспиті) студент повинен набрати не менше 20 балів.

Підсумковий контроль знань по даній дисципліні проводиться у формі іспиту (заліку) за білетами, кожен з яких включає 3 питання (на іспит) та 2 питання на залік.

Відповідь на кожне питання білета оцінюється окремо з диференціацією в 20, 10, 5 і 0 балів.

Відповідь на кожне з питань білета оцінюється в:

20 балів – якщо відповідь студента:

- є повною, правильною та обґрунтованою;
- вказує на високі знання усієї програми навчальної дисципліни, з використанням різноманітних методів наукового аналізу тощо;
- свідчить про знання назв і змісту передбачених програмою документів (для найважливіших – необхідно знати рік їх прийняття).

10 балів – якщо відповідь студента має недоліки:

- є неповною, не містить усіх необхідних відомостей по темі питання;
- є не зовсім правильною у розкритті змісту понять, категорій, закономірностей, назв та змісту нормативно-правових актів тощо;
- не є аргументованою: не містить посилань на нормативно-правові акти (у разі необхідності), інші джерела, аналізу відповідних теорій, концепцій, наукових течій і т. ін. свідчить про наявність прогалин у знаннях студента.

5 балів – якщо студент не в повній мірі відповів на поставлене запитання, не розкриває сутності питання, що свідчить про відсутність знань у студента або їх безсистемність та поверхневність, не вміння чітко сформулювати думку та викласти її.

0 балів – як для 1 балу результат іспиту (заліку) складається з суми балів, одержаних за всі питання. В разі, коли відповіді студента оцінені менше ніж у 20 балів, іспит (залік) вважається не складеним.

Загальне підсумкове оцінювання знань студентів здійснюється з урахуванням результатів оцінювання поточної роботи в семестрі (в діапазоні від 1 до 40 балів) та результатів заліку (не менше 20 і не більше 40 балів) за 100-бальною системою.

Загальне підсумкове оцінювання здійснюється і шляхом автоматичного складання отриманих студентом балів.

Таблиця відповідності шкали оцінювання з національною системою оцінювання в Україні

Оцінка за бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою
85-100	A	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)
80	B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)
65-75	C	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю значних помилок	
60	D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)
50-55	E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії	
20-45	FX	Незадовільно – серйозне доопрацювання з можливістю повторного складання	2 (незадовільно)
0-15	F	Незадовільно – обов'язкове повторне вивчення дисципліни	

**Вибіркові завдання, які передбачають формування у студентів
аналітичних навичок**

Знайдіть правильні відповіді у тестах:

1. Наукові категорії це:

- а) найбільш загальні, фундаментальні поняття; які відбивають найбільш суттєві, всезагальні властивості явищ дійсності;
- б) поняття, що увійшли у науковий обіг;
- в) категоричні твердження, що супроводжують процес наукового пізнання;
- г) категоричні висновки у науковому дослідженні.

2. Найбільш розвиненою формою наукового пізнання є:

- а) ідея;
- б) проблема;
- в) гіпотеза,
- г) теорія.

3. “Створення ефективної системи роботи з кадрами на виробництві та механізму у правління нею” як один із етапів управління персоналом означає:

- а) відбір і підготовку кваліфікованих спеціалістів і менеджерів по кадрах та розробка оптимальної структури кадрової служби;
- б) розробку системи мотивації з метою залучення, найму та збереження працівників, розробку процедур переміщення працівників на посадах;
- в) знання та використання джерел задоволення потреби в кадрах;
- г) розробку та здійснення програм для навчання трудовим навикам, які необхідні для ефективного виконання роботи.

4. Поняття, що увійшло до наукового обігу, це:

- а) термін;
- б) феномен;
- в) абстракція;
- г) ідеалізація.

5. Яка з цих функцій не є функцією науки?

- а) описова;
- б) прогностична;
- в) проективно-конструкторська;
- г) компенсативна.

6. Процедура перенесення і поширення властивостей, відношень і закономірностей з однієї предметної галузі на іншу, це:

- а) екстраполяція;
- б) припущення;
- в) гіпотеза;
- г) кореляція.

7. Тип наукової комунікації, який передбачає спілкування між науковим керівником та дисертантом характеризується як:

- а) вертикальна комунікація;
- б) горизонтальна комунікація;
- в) пряма комунікація;
- г) опосередкована комунікація.

8. Викладення актуальності обраної теми в роботі:

- а) обмежується обсягом однієї - двох сторінок на початку вступу;
- б) охоплює більшу частину вступу;
- в) викладається у першому розділі дослідження;
- г) викладається у висновках до роботи.

9. Проблема загострення моральних проблем науки характеризує передусім:

- а) античну науку;
- б) постнекласичну науку;
- в) класичну науку;
- г) некласичну науку.

10. Засновником експериментальної науки є:

- а) Аристотель;
- б) Д.Бруно;
- в) Ф.Бекон;
- г) Г.Галілей.

11. Головна мета та вища цінність наукового пізнання, це:

- а) відкриття об'єктивної істини;
- б) досягнення правди;
- в) встановлення обґрунтованих фактів;
- г) формування сміливих гіпотез.

12. Яка функція не є функцією експериментального метода:

- а) пізнавальна функція;
- б) функція перевірки;
- в) демонстративна функція;
- г) світоглядна функція.

13. Дослідженість наукою обраної для роботи дисертаційної теми викладається:

- а) у вступі, після розкриття актуальності теми;
- б) у вступі, перед розкриттям актуальності теми;
- в) наприкінці вступу;
- г) у першому розділі роботи.

14. Думка, у якій за допомогою взаємопов'язаних понять стверджується або заперечується що-небудь, це:

- а) судження;
- б) міркування;
- в) позиція;
- г) пропозиція.

15. Яка установа вважається науково-дослідною?

- а) установа, весь обсяг робіт якої повинен бути науково - дослідною діяльністю;
- б) установа, 50% обсягу робіт якої складає наукова діяльність;
- в) 70% обсягу робіт цієї організації складає наукова діяльність;
- г) головне для визначення установи як науково-дослідної - не кількість, а якість наукових робіт.

16. Метод, який полягає у створенні системи дедуктивно пов'язаних між собою гіпотез, з яких врешті-решт виводяться твердження про емпіричні факти, це

- а) гіпотетико-дедуктивний метод;
- б) метод індукції;
- в) метод дедукції;
- г) історичний метод.

17. Передача наукової інформації у незакріпленій на матеріальному носіїв формі, це тип наукової комунікації, яка називається:

- а) документна;
- б) недокументна (усна);
- в) вертикальна;
- г) горизонтальна.

18. Що з перерахованого нижче не є структурним елементом методу діалектики:

- а) принципи;
- б) закони;
- в) категорії;
- г) гіпотези.

19. Короткий письмовий виклад змісту книги, статті, лекції, це:

- а) конспект;
- б) рецензія;
- в) автореферат;
- г) тези.

20. До обоє зв'язків вченого під час здійснення наукової, науково - технічної та науково – педагогічної діяльності належать:

- а) не завдавати шкоди здоров'ю людини, її життю та довкіллю; поважати право на інтелектуальну власність;

- б) отримувати наукову інформацію;
- в) об'єднуватися з іншими вченими у постійні та тимчасові наукові колективи;
- г) передавати та поширювати наукову інформацію.

21. Бажаний кінцевий результат дослідження, те, що ми хочемо отримати, певний образ майбутнього, це:

- а) предмет дослідження;
- б) мета дослідження;
- в) об'єкт дослідження;
- г) проблема дослідження.

22. Чи характерні для науки протистояння та боротьба різних напрямків?

- а) так, характерні; це необхідна умова розвитку науки;
- б) ні, не характерні; вони заважають пошуку істини;
- в) так, характерні, але лише на певному етапі розвитку науки;
- г) ні, не характерні, борються окремі вчені, а не напрямки.

23. Яка з вимог не відповідає вимогам наукового спостереження?

- а) навмисність;
- б) планомірність;
- в) систематичність;
- г) стихійність.

24. Чи можна у практиці дослідження розглядати методіку і процедури дослідження окремо від філософського та загальнонаукового підходу?

- а) можна, бо це різні рівні дослідження;
- б) не можна, бо вони взаємопов'язані; дослідження має бути послідовним;
- в) можна, щоб уникнути схематизму;
- г) можна, щоб уникнути непослідовності.

25. У академічному навчальному процесі найдоцільнішою формою запису при вивченні навчальної, навчально-методичної та наукової літератури є:

- а) конспект;
- б) виписки;
- в) тези;
- г) план.

26. Відповідаючи на питання „що вивчати?“ досліднику в галузі економіки та управління персоналом виявляє:

- а) предмет дослідження;
- б) об'єкт дослідження;
- в) мету дослідження;
- г) завдання дослідження.

27. Найелементарніший метод емпіричного дослідження, це:

- а) спостереження;

- б) вимірювання;
- в) порівняння;
- г) експеримент.

28. Підсумком застосування спостереження як методу наукового пізнання є:

- а) теорія;
- б) концепція;
- в) ідея;
- г) опис.

29. Чи може теорія розвиватися без безпосереднього контакту з дійсністю?

- а) так, може, бо є фундаментальна й прикладна наука;
- б) ні, не може, бо корені науки знаходяться у практиці;
- в) ні, не може, бо теорія повинна перевірятися практикою;
- г) ні, не, може, бо теорія потребує контакту з реальністю.

30. Метод, за допомогою якого ми відволікаємося від конкретного змісту явищ, що вивчаємо, й поєднуємо їх на основі подібності форми, це метод:

- а) формалізації;
- б) ідеалізації;
- в) логічний метод;
- г) історичний метод.

31. В уявленнях про науку домінує таке поняття, як „творчість”, постійне прагнення до нового. А чи може наукова діяльність бути традиційною?

- а) ні, це не нормально, рух у межах традицій є згубним для науки;
- б) ні, якщо наукова діяльність традиційна, це протирічить суті науки;
- в) так, бо минулі досягнення протягом певного часу визнаються науковим співтовариством;
- г) ні, наукова діяльність - це завжди прорив у невідоме.

32. Яка функція не є функцією методу спостереження?

- а) фіксація і реєстрація фактів;
- б) створення гіпотез та теорій;
- в) попередня класифікація фіксованих фактів;
- г) перевірка гіпотез та теорій.

33. Метод дослідження, який включає в себе вивчення предмета за допомогою мисленого або практичного розчленування його на складові елементи, це:

- а) аналіз;
- б) синтез;
- в) дедукція;
- г) індукція.

34. Процедура, за допомогою якої встановлюють істинність гіпотези чи будь-якого твердження, це:

- а) доведення;

- б) міркування;
- в) індукція;
- г) дедукція.

35. Метод дослідження, який полягає у вивченні предмета в його цілісності, у єдиному та взаємному зв'язку його частин, це:

- а) аналіз;
- б) синтез;
- в) дедукція;
- г) індукція.

36. Актуальність теми дослідження означає:

- а) її важливість, злободенність на даний момент;
- б) її політичну кон'юнктурність;
- в) її практичну значущість;
- г) можливість бути використаною у відповідній сфері економічного, соціального та ін. буття.

37. Чи можливе емпіричне знання без теоретичних уявлень?

- а) так; бо емпіричні знання передують теоретичним уявленням;
- б) ні, бо без певних теоретичних уявлень не можна сформулювати напрямки емпіричного пошуку;
- в) так, бо емпіричні беруться з дійсності без опосередкування теорією;
- г) так, бо емпіричний рівень пізнання не завжди спрямовується та обґрунтовується теорією.

38. Метод дослідження, при якому на основі висновків про часткове роблять висновки про загальне, це:

- а) індукція;
- б) дедукція;
- в) аналіз;
- г) синтез.

39. Мета дослідження здебільшого міститься:

- а) у формулюванні теми;
- б) у пунктах плану;
- в) у формулюванні актуальності роботи;
- г) у формулюванні предмета дослідження.

40. Цілеспрямоване пізнання, результати якого виступають як система понять, законів і теорій, це:

- а) наукове дослідження;
- б) будь-яке дослідження реальності;
- в) навчання;
- г) вимірювання.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Кодекс законів про працю України // ВВР України від 10.12.1971. – №322-VIII. Документ 322-08, поточна редакція від 12.06.2016 // [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/322-08>
2. Наказ МОН України «Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників» від 01.06.13 р. – № 665 // [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://osvita.ua/legislation/other/37302/>
3. Національний класифікатор професій України ДК 003:2010, затверджений Держспоживстандартом наказом від 28.07.2010. – №327 // [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://kodeksy.com.ua/buh/kp.htm>
4. Академія наук вищої школи України. Наукові записки. Том II. «Системные технологии», Дніпропетровськ, 2009. – 126 с.
5. Бакирова Г. Х. Психология эффективного стратегического управления персоналом. Учеб. Пособие. М., 2010. – 110 с.
6. Білуха М.Т. Основи наукових досліджень: Підручник для студентів економ, спец, вузів. 3-е видання, перероблене і доповнене. – К.: Вища школа, 2011. – 271 с.
7. Бірта Г. О. Методологія і організація наукових досліджень : навч. посіб. / Г. О. Бірта, Ю. Г. Бургу. – Київ : “Центр учбової літератури”, 2014. – 142 с.
8. Боровик О. Л., Боровик Л. В. Дослідження операцій в економіці: Навч. посіб. – К.: ЦНЛ, 2007. – 424 с.
9. Веснин В.Р. Управление персоналом. Теория и практика: учебник / В.Р.Веснин. – М. : Проспект, 2011.
10. Виноградський М. Д. Управління персоналом : навч. посіб. для студ. ВНЗ / М. Д. Виноградський, А. М. Виноградська, О. М. Шканова; М-во освіти і науки України. – 2-е вид. – К. : Центр учб. л-ри, 2010. – 502 с.
11. Ганін В.І., Ганіна Н.В., Гурова К.Д., Методологія соціально-економічного дослідження: навч. посіб. – К.: ЦУЛ, 2008. – 224 с.
12. Гаркуша Н. М. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. / Н. М. Гаркуша, Т. В. Польова; М-во освіти і науки України, Харків. держ. ун-т харчування та торгівлі. – 2-ге вид., випр. і допов. – Харків : ХДУХТ, 2013. – 161 с.
13. Голюков В. А. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. / В. А. Голюков, М. А. Козьмініх, О. А. Онищенко; М-во освіти і науки України, Одес. нац. морська акад. – Одеса : ОНМА, 2014. – 163 с.
14. Грабченко А.І., Федорович В.О., Гаращенко Я.М. Методи наукових досліджень: Навч. Посібник. – Х.: НТУ «ХП», 2009. – 142 с.
15. Грішнова О.А. Трудовий потенціал України: оцінка стану, ефективність використання, стратегічні напрями розвитку [Монографія] / О. А.Грішнова,

- С. Р. Пасека, А.С.Пасека; за наук. ред. О.А. Грیشнової. – Черкаси: Маклаут, 2011. – 360с.
16. Гуревич Р.С., Кадемія М.Ю. Інформаційно-телекомунікаційні технології в навчальному процесі та наукових дослідженнях: навч. посіб. – К.: Освіта України, 2006. – 390 с.
 17. Дослідження операцій в економіці: Підручн./ Ред. Федоренко І. К., Черняк О. І. - К.: Знання, 2007. - 558 с.
 18. Кандиба А. М. Менеджмент наукового дослідження: навч. посіб./ Кандиба А. М. – К.: Аграрна наука, 2007. – 220 с.
 19. Ковальчук В. В. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. – К.: «Слово», 2009. – 240 с.
 20. Кочетов А.И. Культура педагогического исследования. – Минск, 1996.
 21. Крушельницька, О. В. Методологія та організація наукових досліджень [Текст]: навч. посіб. / О.В. Крушельницька. – К.: Кондор, 2006. – 206 с.
 22. Максимова Л.В. Управление персоналом: основы теории и деловой практикум : учебное пособие / Л.В.Максимова. – М.: Альфа-М: ИНФРА-М, 2012. – 256 с.
 23. Менеджмент персоналу : практикум [Петюх В.М, Базилюк Б.Г., Герасименко О.О та ін]; - К.: КНЕУ, 2014. – 380 с.
 24. Мокін Б. І. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посібник / Б. І. Мокін, О. Б. Мокін. – Вінниця : ВНТУ, 2014. – 180 с.
 25. Мочерний С.В. Методологія економічного дослідження: Монографія. – Львів: Світ, 2001. – 416 с.
 26. Назаренко І. І. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. для студ. ВНЗ] / І. І. Назаренко / М-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т буд-ва і архіт. – Київ : КНУБА, 2014. – 123 с.
 27. Никифорова В. Г. Управління персоналом: Навчальний посібник. 2-ге видання, виправлене та доповнене. – Одеса: Атлант, 2013 р. – 275 с.
 28. Оліяр М. Основи науково-педагогічних досліджень (модульно-рейтинговий підхід) / М. Оліяр– Івано-Франківськ : НАІР, 2013. – 214 с.
 29. Палеха Ю. І. Основи науково-дослідної роботи : навч. посіб. – Рек. МОН / Ю. І. Палеха, Н. О. Леміш. – Київ : Ліра-К, 2013. – 336 с.
 30. Паніна Н.В. Технологія соціологічного дослідження: курс лекцій. – Вид. 2-ге, допов. – К., 2007. – 320.
 31. Пілюшенко В.Л., Шкрабак І.В., Славенко Е.І. Наукове дослідження: організація, методологія, інформаційне забезпечення: Навч. посіб. – К.: Лібра, 2004. – 344 с.

32. Петрова І. Інтеграційна роль компетенцій у стратегічному управлінні людськими ресурсами // Україна: аспекти праці, №8, 2010, С. 23-28.
33. Полудьонна Н.С. Наукова складова магістерської програми і освітньо-кваліфікаційної підготовки фахівців як невід'ємний елемент навчального процесу у ВНЗ МВС України // Вища освіта: історичний досвід та перспективи розвитку: Матеріали науково-методичної конференції, Донецьк, 25.01.2011. –С. 63-67.
34. Соціальна відповідальність: теорія і практика розвитку: монографія / [А.М. Колот, О.А. Грішнова та ін.]; за наук. ред. д-ра екон. наук, проф. А.М. Колота. К.: КНЕУ, 2012. – 504 с.
35. Толстова Ю.Н. Логика математического анализа социологических данных М.: Наука, 1991.
36. Чмиленко Ф.О. Посібник до вивчення дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень» [Текст] / Ф.О.Чмиленко, Л.П.Жук.– Д.: РВВ ДНУ, 2014.– 48с.
37. Шейко В.М., Кушнарєнко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник. – 6-є видання, перероблене і доповнене. – К.: Знання, 2011. – 311 с.
38. Юринець В. Є. Методологія наукових досліджень : навч. посібник / В. Є. Юринець. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2011. – 178 с.